

Samarbete för Västerås

Samarbete för Västerås 2014-2018

Vi fyra partier formar nu en stabil majoritet för att Västerås ska bli en ännu bättre kommun att leva i. Vi gör det för att vi känner ett ansvar och en samhörighet i den politik vi vill föra för att utveckla Västerås.

Vårt ledarskap kommer att innebära en tydlighet i vad vi vill åstadkomma och en stark styrning och ledning för att nå dit, men också transparens och lyhördhet gentemot medarbetare, andra partier och västeråsarna.

Västerås är en bra kommun att leva och bo i. Det finns mycket att vara stolt över. Världsledande företag inom automation, robotik, tåg och energi, inom de gröna näringarna och små och medelstora företag som bidrar till fler arbetstillfällen. Vår landsbygd, våra vackra parker, vårt läge vid Mälaren, vårt starka miljöengagemang och utbudet av nöjen, restauranger, kultur och idrott.

Den första utmaningen vi står inför är våra stora framtidsinvesteringar. Vi blir allt fler invånare i Västerås kommun vilket innebär att vi måste bygga fler bostäder. Vi behöver nya förskolor och skolor för våra barn och unga. Vi får allt fler äldre med större förväntningar på ett gott liv. Det gör att vi måste bygga fler äldreboenden och olika typer av boenden. Vi behöver också bygga nya anläggningar för att klara kommunens attraktivitet.

Den andra utmaningen är att bygga ett Västerås som håller ihop. Västeråsarna har olika bakgrund och förutsättningar. Integrationspolitiken kommer att vara i fokus under de kommande åren. Det innebär ett Västerås där vi förebygger motsättningar genom att göra alla delaktiga i utvecklingen på samhällets alla områden.

Den tredje utmaningen är att bygga ett Västerås som går i tåten för ett miljömässigt hållbart Sverige. Mycket har gjorts för att nå dit men mycket återstår att göra.

Vi antar dessa utmaningar och ska föra en politik som ger varje individ möjlighet till utveckling, stärker näringslivets möjligheter och kommunens attraktivitet.

Ekonomi i balans. Ett gott ekonomiskt förvaltningskap ger långsiktighet och stabilitet i stadens ekonomi. Investeringar ska genomföras kostnadseffektivt och med hållbarhetsperspektiv. En decentraliserad organisation för mer lokalt inflytande och högre kvalitet.

Ekologisk hållbarhet. Säkerställ finansieringen för att kunna genomföra åtgärder enligt antagna program och planer till exempel klimatprogram, kemikalieplan, natur- och kulturmiljöplan samt vattenplan inklusive faunapassager.

Förstärkt stadens näringslivsarbete. Utveckla stadens arbete med näringslivskontakter och gör det enklare för företag i Västerås genom till exempel en väg in.

Fler i arbete. Västerås Stad ska vara en drivande kraft för att klara kompetensförsörjningen på arbetsmarknaden. Utveckla ungdomskontraktet för alla mellan 16 och 25. Inför Vuxenresurs för dem som står långt ifrån arbetsmarknaden. Alla anställda inom Västerås stad ska omfattas av rätt till önskad tjänstgöringsgrad. Delade turer ska arbetas bort.

1000 nya bostäder varje år. Kraftsamla kring bostadsbyggandet. Samla alla aktörerna på bostadsmarknaden. Ta fram en ny markanvisningspolicy. Ge Mimer ett mål för bostadsbyggande. Mimer ska kunna bygga minst 1000 nya lägenheter på fem år.

Hela kommunen. Det ska vara gott att leva och möjligt att bygga bostäder i hela kommunen. Förtäta staden och kommundelarna, värna grönytor, stadsdelsskogar och naturområden för fritid och rekreation. Landsbygdsäkra alla beslut.

Integrationen vår största utmaning. Förbättra integrationen på arbetsmarknaden och mottagandet till nyanlända. Vi vill ytterligare utveckla och förbättra svenskundervisningen för invandrare, inriktningen ska vara att komma i arbete så fort som möjligt. Vi vill också se en ökad samverkan mellan offentliga sektorn,

civilsamhället och näringslivet. Nyanlända bör få en tydlig handlingsplan som syftar till eget arbete. Staden ska kunna ta ett samlat ansvar för nyanländas etablering till exempel genom att utveckla integrationsenhetens uppdrag. Säkerställ mångfald bland Västerås stads anställda.

Höjd kvalitet i skolan. Minskade barngrupper och klasstorlekar i förskola, fritids och i de lägre årskurserna. Alla barn har rätt till en trygg skolgång, individanpassad undervisning och att tidigt få stöd i skolan utifrån sina behov. Stödet ska organiseras så att det är inkluderande och kommer de som behöver det till del. Läxhjälp till alla barn. Stärk lärare och rektorer genom kompetensutveckling, högre lön och förutsättningar att utvecklas. Ge skolorna mer lokalt inflytande. Digitala verktyg ska utgå från skolornas pedagogiska behov. Minska lärarnas administrativa börda. Valfrihet för eleven, men ingen ska behöva välja bort en skola på grund av bristande kvalitet. En stärkt elevhälsa där all personal har hbtq-kompetens.

Höjd kvalitet i äldreomsorgen. Bygg fler moderna äldreboenden. Satsa på trädgårdar och ökad utevistelse. Se över bemanningen och fortsätt satsa på teknik för att utveckla vården och omsorgen. Rätt att välja. Valfrihet som utgår ifrån individen, som ska få styra sin vardag.

Investera i infrastruktur. Bra infrastruktur är nödvändigt för en blomstrande stad. Detta gäller järnvägar, kollektivtrafik, bredband, vägar, gång- och cykelvägar, sjöfart och flyg.

Stärk kollektivtrafiken. För att fler ska kunna resa på ett smart sätt till jobbet, studierna, vårdbesök och fritiden. I första hand vill vi prioritera att servicelinjerna går fram till klockan 20.00 och med ökad turtäthet.

Nya gröna Mälarenergi. Mälarenergi ska ha som mål att leverera 100 procent förnybar energi. Mälarenergi som är stadens kommunala energibolag ska prioritera klimat- och miljöarbete. Målet är att all fjärrvärme och el som Mälarenergi producerar ska uppfylla kriterierna för Bra Miljöval senast 2020. Även transporterna av bränsle till kraftvärmeverket ska ske på ett hållbart sätt.

Satsa på maten. Vi ska fortsätta satsningen ”Framtidens mat” tills den omfattar alla stadens förskolor, grundskolor och gymnasieskolor och äldreboenden. Det innebär ökad andel ekologiskt och vegetarisk mat, att minska matsvinnet, att maten lagas från grunden, mer närproducerat. Köttet som serveras ska komma från djur som fötts upp i system med god djuromsorg och låg antibiotikaanvändning.

Giftiga och hormonstörande kemikalier ska bort, vi prioriterar i första hand förskolan.

Demokrati

- Vi ska vara tydliga, transparenta och lyhörda i vårt sätt att styra Västerås.
- Vi vill att besluten ska fattas nära de som berörs. Beslut och befogenheter ska så långt som möjligt flyttas ut till medarbetare och invånare.
- Lokal samverkan. Vi vill se en fortsatt utveckling av trygghetskapande grupper i samverkan inom respektive bostadsområde och kommundelar som arbetar nära och tillsammans med skola, socialtjänst, föreningar, polis och civilsamhälle. Vi vill bygga vidare på LÖK:en (lokal överenskommelse mellan kommunen och civilsamhället) och ge den ideella sektorn ökat utrymme i samhällsutvecklingen. Det kan gälla allt från spontanidrottsplatser till miljö i bostadsområden eller kommundelar.
- Inrätta kommundelskontor där olika myndigheter, föreningar, organisationer och arbetsliv möts i dialog och samarbetar under samma tak, där också samarbete med kommunens områdespersonal och tjänstemän sker.
- Säkerställ att allt material som staden ger ut ska vara anpassat ur mångfalds- och genusperspektiv. Ta fram en strategi för hur Västerås kan bli en öppen kommun, fri från sexism och diskriminering. Se över hur vi kan stärka fler demokratikanaler i ett modernt Västerås.

Samhällsplanering och bostäder

- Kraftsamla kring bostadsbyggande i hela kommunen. 1000 bostäder ska byggas varje år. Ta fram en ny markanvisningspolicy. Vi vill se en mångfald av stora och små aktörer på bostadsmarknaden. Byggbolag som lovar att bygga billiga hyresrätter ska prioriteras. Nya parkeringsriktlinjer ska tas fram med flexibel parkeringsnorm som gör det möjligt att bygga fler bostäder.
- Bygg rätt och tillgängligt från början till exempel enligt principerna för Universell Design. Detta är baserat på tanken om att bygga tillgängligt när man utformar den fysiska miljön utifrån alla medborgares behov redan från början, istället för att rätta till i efterhand och ger en tryggare och mer inkluderande miljö för alla i Västerås.
- Ge Mimer ett mål för bostadsbyggande. Vi vill skapa förutsättningar för Mimer att ha som mål att bygga 1000 lägenheter på fem år. Mimer ska vara en viktig aktör för bostadsbyggande i hela kommunen.
- Säkerställ hyresrätten. Vi vill att det byggs fler mindre bostäder, särskilt för ungas behov. Prioritera hyresrätter i tilldelningsprocessen. Tiden det tar från tilldelning av mark till färdiga bostäder måste kortas och hyresrätter bör speciellt prioriteras. Det behövs också fler trygghetsboenden och andra bostäder som passar äldre och personer med funktionsnedsättning.
- Satsa på stads- och kommundelar. Med ett utvecklingsprogram framtaget i nära dialog med invånarna kan hela kommunen växa. Detta kan till exempel göras genom medborgarbudget.
- Förtäta staden och kommundelar och värna grönytor, stadsdelsskogar och naturområden för fritid och rekreation. Det ska vara möjligt att bygga och bo i hela kommunen.

- Västerås Stad ska vara ett föredöme när det gäller miljöanpassade material och energisnåla hus när det gäller de egna fastigheterna. Gör också en förstudie av Energy Performance Contracting (EPC), som ett sätt att storskaligt göra energieffektiviseringar.
- Kopparlunden ska vara ett blandat område, prioritera goda förutsättningar för företag och arbetstillfällen. Områdets industrihistoriska prägel på arkitekturen ska också bevaras.
- Låt hela Västerås leva. Vi vill landsbygdsäkra alla beslut. En konsekvensanalys ska alltid göras för att man ska veta vilka effekter beslut kan ge för landsbygden.
- Bygg bort barriärer. Vi vill att Västerås ska vara en tydlig Mälarestad med en front mot Mälaren. Det nya resecentrumet ska byggas resurseffektivt, funktionellt och vara dimensionerat för den befolkningsutveckling vi ser framför oss, samt ta bort hindret mellan sjön och staden.
- Mälarenergi ska arbeta för att leverera 100 procent förnybar energi. Mälarenergi som är stadens kommunala energibolag ska prioritera klimat- och miljöarbete. Målet är att all fjärrvärme och el som Mälarenergi producerar ska uppfylla kriterierna för Bra Miljöval senast 2020. Även transporter av bränsle till kraftvärmeverket ska ske på ett hållbart sätt.
- Giftiga och hormonstörande kemikalier ska bort, vi prioriterar i första hand förskolan.
- Förbättra Mälarens kvalitet och biologiska mångfald. Vi vill att Västerås ska fortsätta leda arbetet och vara ledande med att förbättra vattenkvaliteten i Mälaren och dess avrinningsområden.
- Mer vatten. Det ska märkas att Västerås är en Mälarestad. Därför vill vi se fler inslag av vattenspel- och vattenspeglar i city och våra stadsdelar.
- Fortsätt satsa på en smart kollektivtrafik. Vi vill i första hand prioritera att servicelinjerna ska gå fram till 20:00 på kvällen och öka turtätheten, detta innebär bättre kollektivtrafik till Eriksborg och Västmanlands sjukhus Västerås. Se över ett samarbete med Enköping/UL om kollektivtrafik i sydöstra hörnet av kommunen.
- Färdtjänsten ska kvalitetssäkras.
- Se över kollektivtrafiktaxorna.
- Skapa långsiktiga förutsättningar för Västerås flygplats där kostnaderna för Västerås stad minskar. Till exempel genom regional samverkan och flera aktörer. Utveckla Västerås hamn. Sjöfarten är en viktig transportnäring för kommunen. Utred frågan om infrastrukturbolag för transporter ur ett Mälardalsperspektiv. Hamnen och flygplatsen skulle kunna rymmas i ett sådant bolag. Målet ska vara att bolaget ska kunna drivas på affärsmässiga grunder.
- Investera i infrastruktur. Vi vill satsa på kommunikationerna både inom länet och utanför länet till exempel tåg och utbyggnaden av bredband på landsbygden. Vid sidan om kompetensförsörjning är möjligheten att ta arbete i ett större område den viktigaste komponenten för att utveckla arbetsmarknaden och skapa rörlighet. Västerås tar ledningen för den regionala utvecklingen i länet.
- Fattade beslut gäller angående infrastruktur, till exempel Västerleden och vägen till Frösåker och Kärrbolandet. Behov och möjlighet till finansiering avgör när och i vilken ordning dessa vägprojekt kan slutföras. Förbättra trafiksituationen vid Anundshög så att den tunga trafiken begränsas efter invigningen av Anundshögsmotet. Fortsätt planprocessen angående Söderleden.
- Utred förutsättningarna för pendlarstationer i norr och väster i samband med den förstudie om spårvägstrafik i Västerås som redan pågår.

- Underhållsberget ska bort. Ta fram en långsiktig finansiering och plan för att arbeta bort underhållsberget för gator, parker och fastigheter.
- Utveckla gång- och cykelstaden Västerås. Vi vill bygga fler säkra gång- och cykelbanor och i samarbete med Trafikverket bygga cykelbanor till Tidö-Lindö, Örtagården och Tortuna. Vi vill satsa på expresscykelvägar och vintercykling samt förbättra belysning och öka underhållet. Det ska vara självklart att kunna parkera sin cykel tryggt och säkert vid populära målpunkter. Inför hyrcykelsystem i enlighet med bifallen motion.
- Uppmuntra klimatsmarta transporter. Fler laddplatser för el-bilar införs i takt med att efterfrågan ökar. Vi ska också stimulera biogasproduktion.
- Stimulera stadsodling. Att odla skapar känsla av samhörighet och ansvarstagande för sin stadsdel. Vi värnar och vill utveckla nya och gamla kolonilottsområdena i kommunen och vill se fler inslag av stadsodling både i centrum och i stadsdelarna.
- Utveckla city. Utred förutsättningarna för hur Vasagatan mellan Vasaplan och Engelbrektsplan skulle kunna utvecklas till en gågata med plats för både kommersiella och icke-kommersiella mötesplatser och ett sjudande folkliv. Vi ska i samråd med intressenterna i city ta fram ett paket för parkering och kollektivtrafik för att stimulera fler att besöka city.
- Behåll Johannisberg som flygfält och framtida utställnings- och aktivitetsområde.
- Ingen ny planering för vidare utbyggnad av externhandeln under denna mandatperiod.
- Säkerställ finansieringen för att kunna genomföra åtgärder enligt antagna klimatprogram, kemikalieplan, natur- och kulturmiljöplan samt vattenplan (inklusive faunapassager). Behov och möjlighet till finansiering avgör i vilken takt åtgärderna görs.

Ekonomi, arbetsmarknad, näringsliv

- Västerås stads ekonomi ska vara en ekonomi i balans. Investeringar ska genomföras kostnadseffektivt och med ett hållbarhetsperspektiv. Ett gott ekonomiskt förvaltarskap ger en långsiktighet och stabilitet i stadens ekonomi.
- Ge äldre- och barn- och ungdomsnämnden i uppdrag att utreda vilket resursbehov som finns för att göra ordentliga kvalitetsförbättringar inom framförallt grundskolan och våra äldreboenden samt beräkna vilka resurstillskott eller effektiviseringar som kan vara nödvändiga.
- Uppdatera finanspolicyn ur ett hållbarhetsperspektiv och se över möjligheterna till fossilfria placeringar, gröna obligationer och lokal utvecklingsfond.
- Fortsätt översynen av stadens styr- och ledningssystem i syfte att öka effektiviteten och minska administrationen.
- Se över förutsättningarna för att skapa ett koncernbolag.
- Förstärk stadens näringslivsarbete. Vi vill utveckla stadens arbete med näringslivskontakter och göra det enklare för företagen i Västerås, till exempel genom ”en väg in”. Det gäller entreprenörskap inom privat sektor likväl som kooperativa företag. Skapa ett näringslivsutskott under Kommunstyrelsen ta fram en handlingsplan för att jobba för att förbättra företagsklimatet.

- Fortsätt arbetet med differentierade taxor för bland annat miljötillsyn. Det ska löna sig att vara bra på miljöarbete.
- Västerås ska vara en välmående kommun där människor har jobb och en arbetsmarknad som präglas av stark företagarkultur. Det är i de små och medelstora företagen som nya arbetstillfällen skapas. Västerås ska vara det naturliga navet i en expansiv och ledande Mälardalsregion där innovation och kreativitet ger en mångfald av företag.
- Stimulera socialt företagande. Stimulera fler till att starta och utveckla sociala företag bland annat genom stadens arbetsmarknadsverksamhet, till exempel genom att bredda hästens användningsområde i kommunens tjänst.
- Fokusera på kompetensförsörjning. Västerås stad ska vara en drivande kraft för att klara kompetensförsörjningen på arbetsmarknaden. Det gäller både i den egna verksamheten och i företagen. Det sker bland annat genom att stödja branschkluster och andra initiativ. Vi vill stimulera utvecklingen av gröna jobb och projekt som är förenliga med ett hållbart samhälle.
- Utveckla högskolan. Vi vill förstärka samarbetet mellan staden och högskolan för att säkerställa att vi lokalt kan erbjuda den utbildningsnivå, kompetens och forskningsmiljöer som framtidens arbets- och boendemarknad kräver i en kommun som växer.
- Ökad samproduktion mellan högskolan och staden. Vi vill jobba för att stärka forskningen och teknikutbildningen i Västerås. Vi ska dessutom verka för att Mälardalens högskola ska återfå sin miljöprofil och sina miljörelaterade utbildningar.
- Utveckla teknikstaden genom Expectrum. Genom Expectrum, vårt nya teknikcentrum för alla generationer, väcks det tekniska och naturvetenskapliga intresset tidigt hos barnen. Expectrum ska utvecklas till centrum för innovation, utbildning och affärsverksamhet.
- Inför ungdomskontrakt för alla mellan 16 och 25. Utveckla Ungdomskontraktet för alla mellan 16 och 25 år som redan införts i Västerås. Alla arbetslösa unga ska ha en egen utvecklingsplan som leder till arbete eller utbildning. YA-jobb är en viktig del i detta.
- Vi ska förstärka yrkesintroduktion för nyanlända ungdomar i gymnasieåldern.
- Vi vill införa en sommarjobbgaranti för unga. Det är viktigt för att de ska få en första kontakt med arbetslivet är viktigt för framtiden. Vi vill också pröva frågan om att ordna jullovsjobb samt arbeta vidare med sommarlovsentreprenörer.
- Inför vuxenresurs. På samma sätt som Ung resurs vill vi organisera arbete för människor som av olika skäl står långt ifrån arbetsmarknaden. Det utgår från den enskilda individen. Det ska vara riktiga arbeten med avtalsenliga löner kombinerat med utbildning.
- Vi vill att anställda inom hela staden omfattas av en rätt till önskad tjänstgöringsgrad. Det erbjudande de anställda får för att gå upp till heltid ska vara tillräckligt attraktivt så att många väljer att göra det. Vi ska också arbeta bort delade turer. Kvalitén för verksamheterna ska fortsätta att vara hög.
- Ställ höga sociala krav i upphandlad verksamhet. Västerås stad ska ställa krav i upphandlingar på löner och anställningsvillkor i nivå med kollektivavtal, men också att utförarna ska ta emot praktikanter och personer i arbetsmarknadspolitiska program på samma sätt som verksamheterna i egen regi.
- Ställ höga miljökrav i upphandlad verksamhet. Västerås stad ska ställa krav i sin upphandling för att minska miljö- och klimatpåverkan. Vi vill också ställa krav på den mat som kommunen köper in som ligger minst i nivå med de krav som ställs på svensk livsmedelsproduktion. Små företag ska också kunna delta i upphandlingar.
- Prioritera att göra upphandlingar från sociala företag när det är möjligt.

- Ställ tydliga miljömässiga och etiska krav på alla kommunens verksamheter, inklusive bolagen.
- Genomför försök att använda livscykelanalys som verktyg inför större inköp.
- Starta en daglig verksamhet som ansvarar för återvinning och utlåning av möbler internt inom kommunen dit förskolor, skolor och äldreboenden och annan kommunal verksamhet kan vända sig när de har behov. Det skapar arbetstillfällen, spar resurser och minskar miljöbelastningen.
- Tillhandahåll god upplysning om konsumenters rättigheter samt uppmuntra och underlätta för västeråsarna att använda sin konsumentmakt för att bidra till en hållbar utveckling.
- Förbättra integrationen på arbetsmarknaden och mottagandet till nyanlända. Vi vill ytterligare utveckla och förbättra svenskundervisningen för invandrare, inriktningen ska vara att komma i arbete så fort som möjligt. Vi vill också se en ökad samverkan mellan offentliga organ, civilsamhället och näringslivet. Nyanlända bör få en tydlig handlingsplan som syftar till eget arbete. Vi vill pröva om det är möjligt att staden kan ta ett samlat ansvar för nyanländas etablering till exempel genom att utveckla den nuvarande integrationsenhetens uppdrag i nära samarbete med civilsamhället och näringslivet.
- Säkerställ en mångfald bland Västerås stads anställda på alla nivåer. De anställda i samtliga förvaltningar ska spegla Västerås befolkning. Beakta olika kompetenser, till exempel kan språkkunskaper och annan kulturell bakgrund ses som fördel vid rekrytering.
- Utred aktiva insatser för jämställda löner. Vi vill att staden genomför aktiva åtgärder för en utjämning av de strukturella löneskillnaderna som finns mellan kvinnodominerade respektive mansdominerade arbetsplatser och branscher.
- Fortsätt arbetet med att skapa en förmånsportal för anställda i Västerås stad.

Skola, utbildning, lärande

- Stärk kvalitén och tryggheten i grundskolan och gymnasieskolan. Ökat fokus på kunskapsmålen och höjda meritvärden. Valfrihet för eleven till exempel om man vill välja skola efter särskild inriktning, däremot ska ingen behöva välja bort en skola på grund av bristande kvalitet.
- Ett ambitiöst mål sätts för andelen gymnasieelever som klarar en gymnasieexamen. Den kommunala gymnasieskolan ska vara kvalitetsledande.
- Utveckla språkinstruktionen inom gymnasieskolan. Nyanlända ungdomar ska få en bra utbildning, lära sig språket och så snabbt det går börja läsa kurser på nationella program.
- Minskade barngrupper och klasstorlekar. Vi vill minska barngrupperna i förskolan och på fritids, samt minska klasstorlekarna i förskoleklass och år 1-3 för att ge lärarna mer tid för varje enskild elev. Mindre klasser ger förutsättningarna för högre kvalitet på undervisningen och att varje elev ges stöd i sin utveckling.
- Alla barn har rätt till en trygg skolgång och individanpassad undervisning för att kunna utvecklas så långt som möjligt utifrån sina förutsättningar. Alla barn har rätt att tidigt få stöd i skolan utifrån sina behov. Stödet ska organiseras så att det är inkluderande och kommer de som behöver det till del.
- Utveckla fritidshemmen, minska barngrupperna och höj kvaliteten. För oss är fritids till för alla barn oavsett om föräldrarna arbetar, är arbetssökande eller föräldralediga. Därför ska begränsningar i vistelsetider succesivt tas bort.

- Bygga ut förskolan. Förskolan ska vara öppen för alla barn, även om föräldrarna är arbetssökande, föräldralediga eller studenter.
- Barn och familjer är olika därför behövs flera alternativa barnomsorgslösningar. Pedagogisk omsorg i familjedaghem fyller en viktig funktion liksom nattis.
- Öppna förskolan ska säkerställas och hålla hög kvalitet.
- Satsa på olika kompetenser i för- och grundskolan. Förskollärare och lärare är skolans viktigaste resurser. Vid sidan av dem kommer även barnskötare och andra kompetenser att ha plats i förskolan, på fritids, och i grundskolan i framtiden.
- Stärk lärare och rektorer. Vi vill stimulera möjligheten att använda och ytterligare utveckla evidensbaserade undervisningsmetoder. Vår lärarsatsning innebär kompetensutveckling, högre lön och förutsättningar för att utvecklas. En utmaning är att få fler studerande på lärare- och rektorsutbildningarna. Alla nyutexaminerade lärare ska ha en mentor under sitt första anställningsår. En utmaning som kräver särskilt fokus är rekryteringen av behöriga lärare, specialpedagoger och speciallärare.
- Satsa på elevhälsan. En bra elevhälsa är viktig för goda resultat i skolan. Vi vill fortsätta satsa på elevhälsan. För att öka det sociala stödet till barn och ungdomar ska alla barn ha tillgång till en egen kurator i grundskolan i Västerås. All personal inom elevhälsan ska ha hbtq-kompetens. Västerås stad bör ha minst en logoped anställd.
- Skapa möjligheter för och stimulera till ett ökat elevinflytande i kommunens skolor.
- Alla barn ska erbjudas läxhjälp i skolan.
- Utveckla lovskola. Vi vill skapa möjligheter för elever i skolan att under loven gå i lovskola där man tillsammans med pedagoger kan läsa upp de ämnen man behöver bli bättre i.
- Utveckla Mälardalens kompetenscentrum för lärande (MKL). MKL inrättades under mandatperioden tillsammans med högskolan och ska vara ett pedagogiskt utvecklingscenter och stöd. Mattesatsningen ”Räkna med Västerås” kompletteras med en liknande satsning på läs- och skrivfärdigheter.
- Minska lärarnas administrativa börda. Allt dokumentationsarbete måste vara till för att i första hand utveckla undervisningen och barnens lärande, där det till exempel måste finnas system, eller professioner som underlättar dokumentationen.
- Ett decentraliserat styrsätt ska prägla våra skolor. Vi vill se en utvecklad rektorsroll med mer ansvar och tid för pedagogiskt ledarskap.
- Vi ska ta till vara på den digitala utvecklingen inom skolans verksamheter. Varje skola ska själva kunna välja vilken digital plattform de vill jobba med. Skolornas datanät ska ha tillräcklig kapacitet, enkel inloggning och ingå som en del lokalhyran.
- Vikarieförmedlingen till stadens förskolor och skolor måste fungera på ett bra sätt.
- Satsa på maten. Vi ska fortsätta satsningen Framtidens mat tills den omfattar alla stadens förskolor, grundskolor och gymnasieskolor. Det innebär ökad andel ekologisk och vegetarisk mat, att man minskar matsvinnet, att maten lagas från grunden, mer närproducerat och att kosten är ett naturligt pedagogiskt inslag i undervisningen. Köttet som serveras ska komma från djur som fötts upp i system med god djuromsorg och låg antibiotika användning.
- Stötta projekt med gröna skolgårdar och grön flagg. Målet är att alla kommunala förskolor och skolor är så kallade Grön Flagga certifierade eller har erhållit skolverkets utmärkelse Skola för hållbar utveckling.

- Genomför ett klassrums- och skolgårdslyft. För den fysiska inomhusmiljön gällande: luftkvalitet, giftsanering, buller, energiförbrukning och städning. Utomhusmiljöerna ska utvecklas pedagogiskt med inslag av odling och utvecklande miljöer som lockar till lek och rörelse.
- Se över linjedragningarna och riktlinjerna för skolskjuts på landsbygden utifrån trafiksäkerhet och totalkostnader, även den särskilda skolskjutsen bör ses över. Därefter utred att växla dagens skolkort mot fyra fria resor per dag för alla gymnasieelever som ett första steg i att införa avgiftsfri kollektivtrafik för unga upp till 19 år. Växlingen ska vara kostnadsneutral.
- Satsa på vuxnas lärande. Alla som vill vuxenstudera ska kunna göra det. Västerås ska ha ett rikt utbud av gymnasial vuxenutbildning, såväl teoretisk som yrkesvux och Särvux.

Vård, omsorg och samarbete

- Regelbundna kvalitetsuppföljningar ska ske såväl av den egna som av den upphandlade verksamheten så att man följer uppsatta regler och avtal.
- Rätten att välja omsorg, till exempel utförare av hemtjänst, ska finnas kvar. Det ska vara en valfrihet som utgår ifrån att individen ska styra sin vardag.
- Utveckla de lokala värdighetsgarantierna. De lokala värdighetsgarantierna ska utvecklas så att de tydliggör de äldres rättigheter när det gäller bland annat utevistelse, sociala och kulturella aktiviteter och en god måltid.
- Ökad utevistelse för äldre och personer med funktionsnedsättning. Alla människor har rätt att få komma ut när de så önskar. Vi vill också satsa på trädgårdar vid våra vård- och omsorgsboenden.
- Bygg fler äldreboenden i hela kommunen. Västerås växer, behovet av vård och omsorg växer. Vi behöver ligga i framkant och hela tiden anpassa utbudet av boenden.
- Skapa generationsöverskridande mötesplatser. Vi tror på mötet mellan gammal och ung. Därför vill vi utveckla fler generationsöverskridande mötesplatser.
- Fortsätt matsatsningen. Vi vill fortsätta satsa på matens kvalitet för äldre. Det innebär ökad andel ekologisk och vegetarisk mat, att man minskar matsvinnet, att maten lagas från grunden och mer närproducerad. Köttet som serveras ska komma från djur som fötts upp i system med god djuromsorg och låg antibiotikaanvändning.
- Öka samverkan mellan landstinget och Västerås Stad. Vi vill att Västerås Stad och landstinget utvecklar samarbetet i missbruksfrågor, inom psykiatrin och för de mest sjuka äldre. Även inom vårdplanering och överföring mellan patientvården och hemsjukvården dessutom inom förskolan och skolan när det gäller till exempel habilitering, rehabilitering och tandhälsa.
- Samla stadens resurser för att skapa ett demenscentrum. För att kunna ge den bästa möjliga omvårdnaden för personer med demenssjukdom vill vi utveckla Gryta korttidsenhet till ett demenscentrum där kunskap och resurser samlas.
- Vikarieförmedlingen till stadens verksamheter inom vård och omsorg måste fungera på ett bra sätt.
- Utveckla en strategi för kontinuerlig kompetensutveckling och handledning för de anställda inom vård- och omsorgsyrken i Västerås stad.

- Öka HBTQ-kunskaperna. All personal som möter äldre, unga, personer med funktionsnedsättning och alla andra i våra välfärdsverksamheter ska ha kunskaper om hbtq-personers villkor och rättigheter.
- Säkerställ en mellanvårdsform för dem som behöver mer insatser än vad hemsjukvården kan ge. Kommunen ska ha tillgång till geriatrisk kompetens för att möta de mest sjuka äldre.
- Teknik för bättre omsorg. Fortsätt tekniksatsningen för äldre och personer med funktionsnedsättning där Västerås ligger i framkant.
- Genomför sociala investeringar. Fortsätt avsättningen från kommunens överskottsresultat till den sociala resursfond som inrättats, inriktningen ska vara minst 15 procent.
- Förstärk familjerådgivningen. Vi ser ett behov av att förstärka familjerådgivningen för att kunna hjälpa fler familjer i kris.
- Förstärk det förebyggande arbetet inom det sociala området.
- Fortsätt bygga nya boenden för personer med funktionsnedsättning. Både gruppboenden och servicelägenheter och andra boendeformer, till exempel "prova-på-boenden" behöver prioriteras.
- LSS är en rättighetslagstiftning där den enskilda sökandens behov ska avgöra nivån på insatsen, riktlinjer för beslut får inte begränsa denna lagstiftning. Se över LSS-arbetet i kommunen med fokus på vad de höjda kostnaderna i LSS-skatteutjämningen beror på.
- Personer med funktionsnedsättningar ska erbjudas och kunna välja en bra daglig verksamhet, arbete eller praktik och även ha tillgång till en kvalitativ fritid där personens egna intressen får styra.
- En socialtjänst med hög kvalitet är viktigt. Socialtjänsten ska vara rättssäker och ha ett gott bemötande. Därför vill öka attraktionskraften på yrket vad gäller lön, arbetsmiljö och arbetsbelastning. Vi vill också utveckla arbetet med karriärstjänster.
- Utveckla brottsförebyggande arbete, motverka missbruk bland unga, drogförebyggande arbete tillsammans med polis, samordning mellan skola-socialtjänst-polis och civilsamhället.

Kultur, idrott och fritid

- Gör kulturskolan tillgänglig för fler. Vi vill utveckla kulturskolans verksamhet i stadsdelarna så att kulturskolan når fler. Se över möjligheterna att öppna för fler utförare utan att kulturskolans kvalitet försämras.
- Mer offentlig konst. Vi vill öka antalet offentliga utsmyckningar och införa konstutställningar i offentliga miljöer. Konsten ska ha en självklar del i stadsplaneringen när nya områden byggs och upprustas, detta kan säkerställas genom ett estetiskt råd.
- Bygg fler offentliga graffitiväggar i Västerås.
- Vi ser gärna ett ökat samarbete mellan våra kulturinstitutioner Västmanlandsmusiken och Västmanlands teater. Även samarbete med aktörer i omgivande regioner uppmuntras.
- Utveckla konserthuset och teaterhuset. Vi vill att våra kulturhus ska vara öppna mötesplatser fyllda med en mångfald av verksamhet och aktörer.
- Att i enlighet med biblioteksplanen utöka bibliotekens öppettider samt utveckla samarbetet mellan bibliotek och skola.

- Bättre bad. Vi vill ersätta det nuvarande Lögarängsbadet med en ny modern anläggning. Kristiansborgsbadet och Tillbergabadet ska bevaras, fortsatt utvecklingen av området runt Kristiansborgsbadet.
- Fortsätt utveckla Lögarängsparken. 2014 får Lögarängen en ny fin sandstrand och tillgänglighetsanpassade bryggor och hopptorn. Vi vill fortsätta utveckla parken med fina ytor där västeråsarna kan umgås över generationsgränser, bygga en skejtpark, och till exempel en rollerderbybana samt en scen. Vi vill också se över möjligheterna med ett Naturum i Västerås.
- Skapa förutsättning för idrotten i Västerås. Vi vill undersöka möjligheterna för att fler idrotter ska kunna få funktionsdugliga anläggningar. Det gäller till exempel friidrotten och innebandyn, flytten av Hamre ridskola och byggandet av ridhuset på Rocklunda, samt att säkerställa så att KFUM/KFUK:s verksamhet vid Lövudden kan finnas kvar, och ny läktare i Tillberga sporthall.
- Bygg en central lekpark i Västerås. De centrala delarna i Västerås runt stadshuset saknar en ordentlig lekpark för barn i alla åldrar. Vi anser att det bör byggas en centralt belägen lekplats i närheten eller i anslutning till Vasaparken där alla barn kan vara med och leka.
- Stärkt HBTQ-kunskap. Kommunen ska erbjuda kunskapshöjande utbildning i dessa frågor med inriktningen att alla föreningar som vänder sig till ungdomar och unga vuxna ska ha kunskap i hbtq-frågor och verka för ett bra bemötande oavsett vad man har för sexuell läggning, könsidentitet eller könsuttryck.
- Säkerställ lika villkor. Vi vill verka för fler könsneutrala omklädningsrum vid offentliga bad- och idrottsanläggningar, fler könsneutrala offentliga toaletter, och även fler familjeomklädningsrum.
- Säkra jämställd finansiering. De pengar som kommer idrotten och andra kultur- och fritidsaktiviteter till del måste fördelas jämnt mellan könen, det gäller även de kommunala bolagens sponsring.
- Utveckla naturreservaten för rekreation, biologisk mångfald och naturupplevelser. Se över möjligheterna till kollektivtrafik.
- Utveckla stadens arbete med marknadsföringsavtal. De föreningar som uppnår vissa kriterier och är beredda att marknadsföra staden ska kunna få ett stöd för att utveckla sin elitverksamhet. Se över hur man på andra sätt kan stimulera sponsring av kultur- och idrottsaktiviteter.
- Utveckla och marknadsför ställplatser för husbilar i centralt mälarläge. De som campar med husbil har andra behov än husvagnscampare. De stannar kort tid och vill bo nära centrum och aktiviteter. De platser vi har idag nära Mälaren är inte tillräckliga och de bör bli fler för att kunna marknadsföras så att det blir en del av Västerås stads satsning på besöksnäringen.
- Stärk föreningsstödet och återställ stödet till folkbildningen. Se över hur man kan stärka föreningsstödet och stödet till folkbildningen med syfte att genomföra en årlig uppräknings av stödet.
- Genomför en översyn av föreningsstödet så att vi säkerställer att föreningar ej faller mellan stolarna. Se också över möjlighet att ge vissa föreningar, till exempel kvinnojouren fleråriga bidrag
- Utveckla och stötta samverkan med civilsamhället så att både kommunen och frivilligsektorn tjänar på det.
- Utred någon form av stöd till samlingslokaler inriktat för att säkerställa tillgången till möteslokaler i hela kommunen för föreningsliv, privata arrangemang och

demokratisamtal. Kommunala skollokaler ska kunna erbjudas till ett rimligt pris för föreningsarrangemang.